

paa dette Omraade, og jeg kan end ikke se, hvorfor man ikke skulde gaa et Skridt videre og ogsaa give andre Kommuners Bestyrelser Leilighed til at udtale sig om et saadant Forslag, som gaar ud paa en saa væsentlig Forandring i den bestaaende Betsatningsregel. Det forekommer mig i det Hele taget, at, hvis den Regel, vi have i Grundloven om, at Kommunerne have Ret til uden Statens Tilhyn selv at ordne deres Anliggender, skal anvendes paa en Maade, som kan fyldestgjøre Kommunerne, saa vil det være naturligt, at man ikke saaledes uden videre gaar hen og gennemfører saadanne indgribende Foranstaltninger, som her er Spørgsmaal om, hvor man fraviger Betsatningen efter Formue og Leilighed, som jeg tror, at Kommunerne sætte i høi Grad Pris paa, og som ere passende og stemmende med Forholdene i en Mængde Kommuner, og sætter en Indtægts- og Formuestat i Stedet, uden at man saa meget som har hørt, om de nu ikke til det Yderste vilde frabede sig det. Jeg mener naturligvis ikke, at man skulde spørge hver enkelt Kommune, men med Hensyn til Kjøbstæder, Amtet og deslige kunde der, da Sagen jo berører dem alle, ialtfald være Anledning til at give Leilighed til at fremsætte de Bemærkninger, der saaledes kunde være at gjøre. Saaftald ser jeg ikke, hvorfor ikke Kjøbenhavn, hvis Bestyrelse altid er bleven spurgt, naar der var Tale om endogsaa blot en Revision af Indkomsskatte-loven af 19de Februar 1861, skulde have Leilighed til at yttre sig over dette Lovforslag. Det er jo ikke sket, fordi dette Forslag i det Hele taget er fremgaaet af det private Initiativ, og det er saa meget mærkeligere, som man jo selv under en Behandling af den interkommunale Betsatning i det andet Thing i Udvalgets Betænkning har erkjendt, at et saadant Forslag egentlig ikke egnede sig til en Behandling ved det private Initiativ, og at man altsaa hellere maatte tage Regjeringens Forslag som Grundlag. Det har man jo paa ingen Maade gjort her, idet man her har bestemt baade Formuestatten og fixeret Hartkornsskatten paa et selvstændigt Grundlag. Det er altsaa egentlig Konklusionen af disse Betragtninger, at et saadant Forslag som dette ikke er egnet til at bæres frem ved det private Initiativ, fordi det forudsætter et Arbeide, Indhentelsen af et Materiale og Tilveiebringelsen af Oplysninger, som ingen privat Mand kan fremskaffe, selv med den bedste Indsigt, men som Regjeringen med hele det Indbegreb af Embedsmænd og Arbeidskraft og Oplysningsmateriel, som staar til dens Disposition, kan skaffe tilveie. Det er Noget, som jeg antager,

man ikke vil modsige, at et saa omfattende og gennemgribende Forslag som dette maa udgaa fra Regjeringen, hvis det skal have det rette Grundlag, og hvis vi med Nytte skulle kunne forhandle det.

Men saa kunde man jo sige, at saa kunde Regjeringen yde sin Medvirkning og skaffe Oplysninger tilstede, saaledes at der paa den Maade blev et brugbart Grundlag; men i saa Henseende skal jeg gjøre opmærksom paa, at det for det Første ikke vilde være det rette og naturlige Forhold mellem Regjeringen og Repræsentationen, thi saa vilde jo Forholdet være det, at Repræsentationen tog Initiativet, tog Ledelsen af den paagjældende Lovgivningsvirksomhed, og at Ministrene stode som en Slags Bureauefere til Disposition for Repræsentationen; de skulle skaffe det fornødne Materiel og de fornødne Oplysninger, og naar man manglede Noget, skrev man til dem: Vær saa artig at skaffe det; og saa maatte Ministrene uophødelig skaffe det tilveie, for at den private Lovgivningsvirksomhed paa denne Maade kunde fremmes. Det er ikke det Forhold, som skal bestaa mellem Ministrene og Repræsentationen. Maa det erkjendes, at et Lovgivningsarbeide er af en saadan Betskaffenhed og et saadant Omfang, og at det kræver saadanne Forudsætninger, at det private Initiativ ikke kan magte det, maa man sige: Ja, saa maa det være Regjeringen, der har Ledelsen og Fremmelsen af denne Sag i sin Haand, saaledes at det ikke skal være den underordnede Arbeider, der staar til Disposition, men den selvstændige Leder og Fremmer af den paagjældende Sag. Naar man altsaa allerede fra det Synspunkt maa erkjende, at Forslaget med Rette hører hjemme under Regjeringens Initiativ, bør man ogsaa overlade Forslaget helt og holdent til den. Men dertil kommer jo den Omstændighed, at disse Oplysninger ere saadanne, at man ikke kan indhente dem fra den ene Dag til den anden. Selv om vi gik videre i denne Forhandling, og hvis vi vilde gaa til at nedlægge Udvalg og fremme Arbeidet osv. — ja, saa hænder det jo undertiden, at Udvalget skriver til Ministeren og udbeder sig Oplysninger om den og den Ting osv., og saa om kortere og længere Tid efter komme Oplysninger og saa fortsættets Arbeidet; men hvis vi nu vilde have de Oplysninger, som her kan blive Tale om, saa er disse sandelig ikke af den Betskaffenhed, at man saaledes fra Dag til anden kunde anmode Regjeringen om at skaffe dem, Oplysninger om f. Ex. den bestaaende Skattefordeling mellem Hartkornet og Formue og Leilighed, Størrelsen af Hartkornsskatten osv. i hele Landets Kom-